

Republika Hrvatska
Općinski sud u Karlovcu
Trg hrvatskih branitelja 1
47000 Karlovac

Poslovni broj: P-121/2021-16

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Karlovcu po sucu Zrinki Ban, u pravnoj stvari tužitelja Denisa Janžetića iz Karlovca, Josipa Schlossera 4, OIB: 07155869109, zastupanog po punomoćnici Ireni Blauhorn, odvjetnici u Karlovcu, protiv tužene Raiffeisenbank Austria d.d., Magazinska cesta 69, Zagreb, OIB: 53056966535, zastupane po punomoćniku Branimiru Ivekoviću, odvjetniku iz Zagreba, radi isplate, nakon glavne i javne rasprave zaključene 20. srpnja 2026., u nazočnosti tužitelja i njegove punomoćnice Isabelle Zajec, odvjetnice u Karlovcu, u zamjeni za Irenu Blauhorn, odvjetnicu u Karlovcu te punomoćnika tužene Jakova Kevića, odvjetnika iz Zagreba, u zamjeni za Branimira Ivekovića, odvjetnika iz Zagreba, 21. srpnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnim dio odredbe članka 2. Ugovora o kreditu broj: 148-50-4549169, sklopljenog između tužitelja Denisa Janžetića iz Karlovca, Josipa Schlossera 4, OIB: 07155869109 i tužene RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d., Magazinska cesta 69, Zagreb, OIB: 53056966535 dana 29. studenog 2007., a ovjerenog kod javnog bilježnika Željka Kaića iz Karlovca, pod brojem OV-23699/2007 dana 30. studenog 2007. i to dio koji glasi: "Redovna kamata 5,95%, promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora".

II. Utvrđuje se ništetnim članak 3. Ugovora o kreditu broj: 148-50-4549169, sklopljenog između tužitelja Denisa Janžetića iz Karlovca, Josipa Schlossera 4, OIB: 07155869109 i tužene RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d., Magazinska cesta 69, Zagreb, OIB: 53056966535 dana 29. studenog 2007., a ovjerenog kod javnog bilježnika Željka Kaića iz Karlovca, pod brojem OV-23699/2007 dana 30. studenog 2007, koji glasi: "Naknada, 3,30% (tri zarez trideset posto) od iznosa kredita, jednokratna, naplaćuje se prilikom prvog korištenja kredita, kao i trošak upisa prijenosa prava vlasništva na vozilu kod nadležnog tijela."

III. Nalaže se tuženoj RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d., Magazinska cesta 69, Zagreb, OIB: 53056966535, isplatiti tužitelju Denisu Janžetiću iz Karlovca, Josipa

Schlossera 4, OIB: 07155869109, na ime preplaćenih kamata po kreditu podignutom u kunama, iznos od 399,13 EUR, zajedno sa zateznim kamatama tekućim do 30. lipnja 2011. po stopi od 14% godišnje, od 1. srpnja 2011. do 31. srpnja 2015. po stopi od 12% godišnje, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, koja na pojedine iznose teče kako slijedi i to na iznos od:

- 4,08 EUR od 31.05.2008. pa do isplate
- 4,08 EUR od 30.06.2008. pa do isplate
- 4,08 EUR od 31.07.2008. pa do isplate
- 4,08 EUR od 31.08.2008. pa do isplate
- 4,08 EUR od 30.09.2008. pa do isplate
- 4,08 EUR od 31.10.2008. pa do isplate
- 4,08 EUR od 30.11.2008. pa do isplate
- 4,08 EUR od 31.12.2008. pa do isplate
- 4,08 EUR od 31.01.2009. pa do isplate
- 4,08 EUR od 28.02.2009. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.03.2009. pa do isplate
- 7,79 EUR od 30.04.2009. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.05.2009. pa do isplate
- 7,79 EUR od 30.06.2009. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.07.2009. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.08.2009. pa do isplate
- 7,79 EUR od 30.09.2009. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.10.2009. pa do isplate
- 7,79 EUR od 30.11.2009. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.12.2009. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.01.2010. pa do isplate
- 7,79 EUR od 28.02.2010. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.03.2010. pa do isplate
- 7,79 EUR od 30.04.2010. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.05.2010. pa do isplate
- 7,79 EUR od 30.06.2010. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.07.2010. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.08.2010. pa do isplate
- 7,79 EUR od 30.09.2010. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.10.2010. pa do isplate
- 7,79 EUR od 30.11.2010. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.12.2010. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.01.2011. pa do isplate
- 7,79 EUR od 28.02.2011. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.03.2011. pa do isplate
- 7,79 EUR od 30.04.2011. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.05.2011. pa do isplate
- 7,79 EUR od 30.06.2011. pa do isplate

- 7,79 EUR od 31.07.2011. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.08.2011. pa do isplate
- 7,79 EUR od 30.09.2011. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.10.2011. pa do isplate
- 7,79 EUR od 30.11.2011. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.12.2011. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.01.2012. pa do isplate
- 7,79 EUR od 26.02.2012. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.03.2012. pa do isplate
- 7,79 EUR od 30.04.2012. pa do isplate
- 7,79 EUR od 05.06.2012. pa do isplate
- 7,79 EUR od 05.07.2012. pa do isplate
- 7,44 EUR od 31.07.2012. pa do isplate
- 0,35 EUR od 01.08.2012. pa do isplate
- 7,79 EUR od 26.08.2012. pa do isplate
- 7,79 EUR od 30.09.2012. pa do isplate
- 7,79 EUR od 31.10.2012. pa do isplate
- 7,79 EUR od 03.12.2012. pa do isplate
- 0,27 EUR od 27.12.2012. pa do isplate
- 7,51 EUR od 16.01.2013. pa do isplate, u roku od 15 dana.

IV. Nalaže se tuženoj RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d., Magazinska cesta 69, Zagreb, OIB: 53056966535, isplatiti tužitelju Denisu Janžetiću iz Karlovca, Josipa Schlossera 4, OIB: 07155869109, iznos od 218,54 EUR, zajedno s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama, tekućim od 05. prosinca 2007. do 31. prosinca 2007. po stopi od 15% godišnje, od 1. siječnja 2008. do 30. lipnja 2011. po stopi od 14% godišnje, od 1. srpnja 2011. do 31. srpnja 2015. po stopi od 12% godišnje, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, sve u roku od 15 dana.

V. Nalaže se tuženoj Raiffeisenbank Austria d.d., Magazinska cesta 69, Zagreb, OIB: 53056966535, da Denisu Janžetiću iz Karlovca, Josipa Schlossera 4, OIB: 07155869109, naknadi trošak parničnog postupka u iznosu od 1.110,78 EUR sa zateznom kamatom tekućom od 21. srpnja 2026. do isplate, i to po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, u roku od 15 dana.

VI. Utvrđuje se da ne postoji tuženikova tražbina istaknuta radi prebijanja prema tužitelju.

i r i j e š i o j e

Odbija se prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda.

Obrazloženje

1. Tužitelj je podnio tužbu u kojoj navodi da je dana 29. studenog 2007. sa tuženikom sklopio Ugovor o kreditu, broj 148-50-4549169, solemniziran kod javnog bilježnika Željka Kaića iz Karlovca, pod brojem OV-23699/2007 dana 30. studenog 2007., kojim ugovorom je tužitelj podigao kredit u iznosu od 49.896,59 kuna. Navodi kako je člankom 2. prethodno navedenog ugovora, ugovorena godišnja kamatna stopa u visini od 5,95%, koja je promjenjiva u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora, odnosno tuženika. Predmetni kredit tužitelj navodi kako je u cijelosti vratio 16. siječnja 2013. Tuženik je tipskim ugovorom o kojem se nije pregovaralo, ugovorio s tužiteljem promjenjivu kamatnu stopu koja se mijenja odlukom tuženika, koja je zbog toga nepoštena i ništetna. Navodi kako je tuženik predmetnu odredbu članka 2. unio u ugovor bez da su stranke o toj odredbi pojedinačno pregovarale, što je protivno čl. 96. i čl. 97. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 79/07., 125/07. i 79/09. - dalje u tekstu: ZZP), koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja odnosnog ugovora o kreditu, kao i za vrijeme njegovog izvršavanja, time da je sukladno čl. 102. st. 1. ZZP-a, posljedica nepoštenosti ugovorne odredbe njezina ništetnost. Tužitelj nadalje navodi kako se sukladno čl. 96. st. 1. ZZP-a ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Nadalje, sukladno st. 2. istog članka, smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Tužitelj ističe da osim što je promjena kamatne stope nepoštena i ništetna na temelju propisa o zaštiti potrošača, svakako valja naglasiti da je ona neodređena i neodrediva na temelju odredaba Zakona o obveznim odnosima jer ugovorom nisu utvrđeni podaci na temelju kojih bi se kamatna stopa mijenjala, a jednostrano pravo jedne strane da proizvoljno mijenja tu kamatu čini taj dio činidbe neodređenim i neodredivim. Ta neodredivost uzrokuje ništetnost tako ugovorene kamatne stope što je propisano člancima 269. do 272. Zakona o obveznim odnosima. Temeljem takve nepoštene i ništetne odredbe tužitelj je tuženiku preplatio svoju obvezu u iznosu od 3.005,66 kn. Nadalje, tužitelj u tužbi navodi i kako je odredbom čl. 3 predmetnog ugovora ugovorena ulazna naknada, koja je u iznosu od 3,30% od iznosa kredita naplaćena prilikom prvog korištenja kredita. To znači da je banka temeljem te odredbe tužitelju naplatila iznos od 1.646,59 kn dana 5. prosinca 2007., što je vidljivo iz potvrde tuženika koju tužitelj dostavlja uz tužbu. Navodi kako je tuženik predmetnu odredbu čl. 3. unio u ugovor bez da su stranke o toj odredbi pojedinačno pregovarale, što je protivno čl. 96. i čl. 97. ZZP-a, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja odnosnog ugovora o kreditu, kao i za vrijeme njegovog izvršavanja, time da je sukladno čl. 102. st. 1. ZZP-a, posljedica nepoštenosti ugovorne odredbe njezina ništetnost. Sukladno članku 96. st. 1. ZZP-a, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Nadalje, sukladno st. 2. istog članka, smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je tu odredbu unaprijed formulirao

trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Ugovorna odredba čl. 3. predmetnog ugovora o kreditu, u dijelu u kojem je navedeno „3,30% od iznosa kredita, jednokratna, naplaćuje se prilikom prvog korištenja kredita“ unaprijed je bila pripremljena od strane tuženika, o njoj stranke nisu pojedinačno pregovarale niti je tužitelj imao utjecaja na njezin sadržaj, te ista, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, a na štetu tužitelja kao potrošača. Iz ugovora i potvrde tuženika vidljivo je da je da je troškove u svezi s obradom kredita snosio tužitelj, međutim tužitelj niti danas ne zna koji su točno troškovi plaćeni tim iznosom, a s obzirom da je tuženik kreditna institucija koji ima zaposlenike koji su zaposleni u tu svrhu, nije jasno koje troškove je tužena mogla imati vezano uz obradu konkretnog ugovora, a koje bi bio dužan snositi tužitelj, pa prema tome navedena odredba nije niti jasna niti određena. Slijedom toga, tužitelj smatra kako se radi o nepoštenoj, a samim time i ništetoj odredbi te smatra da mu je tuženik dužan vratiti plaćeni iznos i to zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana plaćanja. Slijedom navedenog, predlaže da sud usvoji tužbeni zahtjev tužitelja te da naloži tuženiku da mu naknadi troškove ovog postupka.

2. U odgovoru na tužbu tužena prvenstveno ističe prigovor mjesne nenadležnosti ovoga suda obzirom su stranke u članku 12. ugovora o kreditu ugovorile da je u slučaju spora nadležan sud mjesta sjedišta Kreditora, što je u konkretnom slučaju Općinski građanski sud u Zagrebu, a zatim prigovara osnovi i visini tužbenog zahtjeva u cijelosti te ističe prigovor zastare za cjelokupni tužbeni zahtjev. Tuženik u odgovoru na tužbu navodi kako je netočna tvrdnja tužitelja da se u pogledu kamatne stope iz Ugovora o kreditu nisu utvrdili egzaktni parametri i metode izračuna parametara koji bi utjecali na odluku tuženika o promjeni kamatne stope, odnosno da činidba u tom smislu nije bila moguća, dopuštena i određena, odnosno određiva. Kriteriji su bili jasno definirani, a što i sam tužitelj priznaje kada navodi da je kamata bila definirana kao promjenjiva u skladu s promjenama tržišnih uvjeta. Naime, kriteriji o promjenama kamatne stope su utvrđeni u pravilnicima o obračunu kamata i naknada tuženika koji predstavljaju Opće uvjete poslovanja u smislu odredbe čl. 295. Zakona o obveznim odnosima (dalje: "ZOO") i kao takvi obvezuju ugovorne strane na isti način kao i same ugovorne odredbe. Presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/13 potvrđen je dio izreke prvostupanjske presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 (na koje se tužitelj poziva u tužbi), te je utvrđeno da je tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita koristeći nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke. Izrekom navedene presude utvrđeno je da su takve odredbe potrošačkih kredita ništete, ali to ne znači da se navede izreka presude poslovni broj P-1401/12 može automatski i izravno primijeniti na Ugovor o kreditu. Naime, premda se u izreci gore navedene presude navodi kako je tuženik u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. koristio nepoštene odredbe u pogledu izmjene kamatne stope, takva izreka je apstraktna i ne može se izravno odnositi na sve ugovore koji su sklapani u tom vremenskom razdoblju. Slijedom navedenog, u konkretnom slučaju tek treba utvrditi i dokazati nalaze li se nepoštene odredbe u tom smislu i u samom Ugovoru o kreditu. Tuženik na navedene okolnosti ne predlaže nikakve dokaze niti dostavlja potrebnu dokumentaciju. Osim toga, tuženik navodi kako navedenom presudom nije utvrđena ništetnost cijele odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi, već ništetnost odredbe o pravu na promjenu kamatne stope jednostranom odlukom bez ugovaranja

kriterija za promjenu stope. S obzirom na tu okolnost, kao i činjenicu da je tuženik tijekom trajanja Ugovora o kreditu mijenjao kamatnu stopu, u ovom postupku bi trebalo utvrditi jesu li promjene kamatne stope učinjene od strane tuženika bile opravdane i učinjene u skladu s načelom savjesnosti i poštenja ili ne. Kada bi se tužbeni zahtjev iz tužbe prihvatio na način kako je isti postavljen, time bi se u cijelosti stavila izvan snage odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi, što ni u kojem slučaju nije u skladu s zaključcima i obrazloženjima, kako gore navedenih presuda tako i presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske Revt-249/14, kojom je isti potvrdio gore navedenu presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske. Promjena kamatne stope nije posljedica tuženikove nesavjesnosti i nepoštenja, nego objektivnih tržišnih okolnosti. Tuženik je kamatnu stopu mijenjao zbog opravdanih razloga, a u skladu sa svojim uredno objavljenim i zakonito dostupnim općim aktima. Tuženik je u svojim Općim uvjetima poslovanja sa stanovništvom kojim se propisuju osnovna pravila poslovnih odnosa tuženika i njegovih klijenata, u točki VI. propisao opće načelo da banka visinu kamatnih stopa određuje u zavisnosti od tekućih tržišnih prilika, cijene novaca i kapitala na domaćem i inozemnim tržištima. Tuženik se prilikom promjena kamatnih stopa iz Ugovora o kreditu vodio jasnim i preciznim kriterijima, uzimajući u obzir promjene tržišta troškova financiranja banaka, a koje su u potpunosti neovisne o odlukama samog tužitelja i njegovoj poslovnoj politici. Te promjene tuženik nije ni u kojem slučaju mogao niti predviđati, niti je mogao na iste utjecati jer su potpuno neovisni o njegovoj volji. Ističe kako su kriteriji koji su utjecali na promjenu kamatne stope:

- kretanje tržišnih kamatnih stopa po kojima se banka zadužuje na domaćem međunarodnom financijskom tržištu;
- kretanje premije rizika za hrvatsko financijsko tržište i kretanju tržišno ovisnog troška regulacije koji nastaje zbog utjecaja specifičnih propisa kao npr. obvezna pričuva;
- položaju na tržištu imajuću u vidu konkurenciju na hrvatskom bankarskom tržištu. Te kriterije tuženik navodi kako je primjenjivao na način da je koristio sljedeće parametre koje je uzimao u obzir prilikom promjena kamatne između ostalog vezano i za Ugovor o kreditu:
- 6-mjesečnog Libor-a za CHF;
- 10-godišnje premije rizika za hrvatsko tržište (CDS)¹;
- 6-mjesečni trošak regulacije izračunat za obveznu pričuvu banaka koja se mora održavati na računu HNB-a (po propisanoj naknadi) i za propisani minimum pokrića deviznih obveza banaka sa kratkoročnim deviznim potraživanjima.

Navedene promjene kamatne stope su stoga prema mišljenju tuženika vršene u cijelosti u skladu s promjenama na tržištu. U odnosu na naknadu za obradu kredita tuženik navodi kako je potpuno neosnovana tvrdnja tužitelja kako je odredba čl. 3. Ugovora o kreditu nepoštena. Naime, u konkretnom se slučaju radi o potpuno jasnoj odredbi, koja je ujedno i dio solemnizirane isprave te nema nikakvog razloga da bi je tužitelj smatrao nejasnom ili ništetnom. Dakle, tužitelj je jasno pristao na predmetnu odredbu i navodno napravio isplatu naknade po istoj te nema nikakvog razloga da bi je sada nakon 15 godina osporavao. Kada bi se ovakav pristup prihvatio, ugovorne strane bi mogle osporavati bilo koju naknadu i trošak na koji su svjesno pristali i koji nikada nisu dovodili u pitanje. Slijedom navedenog, tuženik predlaže da sud odbije tužbeni zahtjev te da naloži tužitelju da mu naknadi trošak ovog postupka.

3. U dokaznom postupku, a radi pravilnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, sud je izvršio uvid u materijalnu dokumentaciju u spisu. Nadalje, sud je proveo i financijsko vještačenje po D&S d.o.o. Karlovac te izvršio uvid u nalaz i mišljenje vještaka (list 147-152 spisa) te saslušao tužitelja kao stranku (list 158-159 spisa).

3.1. Na ročištu održanom 20. srpnja 2026. punomoćnik tužene je izjavio kako odustaje od dokaznog prijedloga za saslušanjem ovlaštene osobe tuženika, a koji prijedlog je bio naveden u odgovoru na tužbu.

4. Prije upuštanja u raspravljanje, tuženik je istaknuo prigovor mjesne nenadležnosti ovoga suda.

5. Sud nije prihvatio kao osnovan prigovor mjesne nenadležnosti.

5.1. U odnosu na prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda treba imati u vidu Direktivu Vijeća 93/13 EEZ od 5. travnja 1993., te treba primijeniti Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj: 41/2014., 110/2015. i 14/2019. – dalje: ZZP).

5.2. Člankom 1. stavkom 3. Direktive Vijeća 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. (dalje: Direktiva) regulirani su nepošteni uvjeti u potrošačkim ugovorima te se smatra nepoštenom ona jednostrana određena klauzula koja suprotno načelu savjesnosti i poštenja prouzroči značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

5.3. Prema navedenoj odredbi opća klauzula nepoštenosti obuhvaća tri glavna kriterija i to da ugovorna odredba mora biti takva da se o njoj nije pojedinačno pregovaralo, mora postojati značajna neravnoteža u stranačkim pravima i obvezama te se mora protiviti načelu savjesnosti i poštenja.

5.4. U konkretnom slučaju ispunjeni su navedeni uvjeti jer je mjesna nadležnost određena u tipskom ugovoru, unaprijed formuliranom obrascu, pa se temeljem zakonske presumpcije ima uzeti da se radi o unaprijed formuliranim ugovornim odredbama o kojima stranka nije imala mogućnost pregovarati niti utjecati na njihov sadržaj.

5.5. Naime, protivno je načelu savjesnosti i poštenja kada stranke bez posebnog pregovaranja jedna drugoj uvjetuju nadležnost suda čime u ovom slučaju tužitelj sebe dovodi u znatno povoljniji položaj od tuženika i time ga dovodi u neravno pravan položaj.

5.6. Nadalje, Direktiva, iako se ne može primjenjivati direktno, implementirana je u zakonodavstvo Republike Hrvatske pa tako i u članak 3. ZZP-a, pa su odredbama članka 49. i 50. ZZP-a propisane pretpostavke na temelju kojih bi se pojedine ugovorne odredbe mogle smatrati nepoštenima, a kojima su obuhvaćeni uvjeti iz navedene Direktive.

5.7. Člankom 49. ZZP-a, dan je pojam nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima, tako stavak 1. navodi da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dok stavak 2. istog članka propisuje da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca.

5.8. Nadalje, članak 50. istog zakona navodi koje bi se to ugovorne odredbe, uz ispunjenje pretpostavki iz članka 49. ZZP-a, mogle smatrati nepoštenim. Tako je naveden niz odredaba, a pod točkom 19. navedeno je da se radi o odredbi kojom se isključuje, ograničava ili otežava pravo potrošača da prava iz ugovora ostvari pred sudom ili drugim nadležnim tijelom, a poglavito odredba kojom se obvezuje potrošača na rješavanje spora pred arbitražom koja nije predviđena mjerodavnim pravom, odredba koja onemogućava izvođenje dokaza koji idu u prilog potrošaču ili odredba kojom se teret dokaza prebacuje na potrošača kada bi, prema mjerodavnom pravu, teret dokaza bio na trgovcu.

5.9. Pravna posljedica takvih odredbi propisana je odredbom članka 55. stavkom 1. ZZP-a kojom je određeno da je nepoštena ugovorna odredba ništava.

5.10. Nadalje, treba ukazati na praksu Suda Europske unije odnosno presudu Oceano Grupo Editorial SA i Salvat Editores SA v Rocio Murciano Quintero i drugi kojom je utvrđena obveza nacionalnih sudova da ex offo ispituju nepoštenost spornih odredaba bez obzira radi li se o materijalnim ili postupovnim odredbama. U toj je odluci sud zaključio da se prorogacijska klauzula u potrošačkom ugovoru kojom je ugovorena isključiva nadležnost suda u mjestu glavnog poslovnog mjesta prodavatelja ili pružatelja usluga treba smatrati nepoštenom u smislu članka 3. Direktive ako su ispunjene temeljne pretpostavke: da nije bila posebno pregovarana te da suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu ravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

5.11. Slijedom toga, ovaj sud smatra da odredba kojom je ugovorena mjesna nadležnost suda u sjedištu trgovca, tj. tuženika zaista predstavlja situaciju iz točke 19. članka 50. ZZP-a pa budući da su ispunjenje pretpostavke iz odredbe članka 49. ZZP-a, a uzimajući u obzir okolnosti navedene u članku 51. ZZP-a, takva se odredba ima smatrati nepoštenom. Naime, time što je predmetnim ugovorom o kreditu ugovorena nadležnost suda u mjestu u kojem nije prebivalište potrošača – tužitelja, zaista je tužitelju otežano pravo na ostvarivanje njegovih prava iz ugovora pred sudom.

5.11.1. Tužitelj je i u svom iskazu naveo da u slučaju da se ovaj postupak nije vodio pred sudom u Karlovcu, nego pred sudom u Zagrebu da bi se on odlučilo na vođenje tog postupka, međutim isto bi mu bilo financijski teže.

5.12. Odredba članka 12. predmetnog Ugovora o kreditu nije bila posebno pregovarana između stranaka te uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama, budući da bi radi ostvarenja svojih prava tužitelj morao putovati u Zagreb te bi imao trošak putovanja u Zagreb i natrag. Osim troškova, put iziskuje i dodatno vrijeme. Ova je odredba formulirana od strane trgovca pa potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj.

5.13. U konkretnom slučaju, sukladno odredbi članka 59. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/1991., 91/1992., 112/1999., 117/2003., 88/2005., 2/2007., 84/2008., 123/2008., 57/2011., 148/2011. – pročišćeni tekst, 25/2013., 89/2014., 70/2019, 80/2022., 114/2022., 155/2023. i 146/2025. – u daljnjem tekstu: ZPP), pored opće mjesne nadležnosti suda sjedišta tuženika, postoji izberiva nadležnost suda područja na kojem se nalazi poslovna jedinica tuženika, a što bi upravo bilo mjesto prebivališta potrošača – tužitelja.

5.14. Slijedom navedenog, odbijen je prigovor mjesne nenadležnosti ovoga suda koji je istaknuo tuženik kao neosnovan te je odlučeno kao u izreci rješenja.

6. Nakon provedenog financijskog vještačenja tužitelj je podneskom od 25. veljače 2025. u skladu s nalazom vještaka specificirao tužbeni zahtjev, a na što se tužena nije imala prigovora. Ističe se kako je ukupni iznos specificiranog tužbenog zahtjeva identičan onome postavljenom u tužbi te je isti samo usklađen sa valutom EUR.

7. Tužbeni zahtjev specificiran podneskom od 25. veljače 2025. je osnovan.

8. Predmet spora je zahtjev tužitelja za utvrđenjem ništetnosti ugovorne odredbe sadržane u članku 2. Ugovora o kreditu br. 148-50-4549169 od dana 29. studenog 2007., a ovjerenog kod javnog bilježnika Željka Kaića iz Karlovca pod brojem OV-23699/2007 dana 30. studenog 2007. te isplata novčanog iznosa od 399,13 EUR za koji tužitelj tvrdi da je naplaćen na temelju neosnovanog povećanja kamatne stope te on svoj zahtjev zasniva na ništetnosti ugovorne odredbe o promjenjivosti kamatne stope. Nadalje, predmet spora je i zahtjev tužitelja za utvrđenjem ništetnosti ugovorne odredbe sadržane u članku 3. Ugovora o kreditu br. 148-50-4549169 od dana 29. studenog 2007., a ovjerenog kod javnog bilježnika Željka Kaića iz Karlovca pod brojem OV-23699/2007 dana 30. studenog 2007. te isplata novčanog iznosa od 218,54 EUR za naknadu za koju tužitelj tvrdi da je tužena naplatila na temelju ništetne ugovorne odredbe o ulaznoj naknadi.

9. Nije sporno da su tužitelj, kao korisnik kredita i tužena, kao kreditor sklopili ugovor o kreditu broj 148-50-4549169 dana 29. studenog 2007. za kupnju motornog vozila, kojim je tužena odobrila tužitelju kredit u iznosu od 49.896,59 kn, uz rok otplate od 60 mjeseci te početnu redovnu kamatu po kamatnoj stopi od 5,95% godišnje. Nadalje, nije sporno niti da je u članku 2. predmetnog ugovora ugovoreno da je kamatna stopa promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama banke.

9.1. Ističe se kako se radi o potrošačkom kreditu pa tužitelj u konkretnom slučaju ima status potrošača. Naime, tužitelj ima status potrošača u smislu odredbe članka 3. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj: 79/2007. i 125/2007. – u daljnjem tekstu: ZZP/2007) obzirom ugovor o kreditu nije sklopljen u svrhu koja bi bila namijenjena njegovoj poslovnoj djelatnosti niti obavljanju djelatnosti slobodnog zanimanja. Radilo se o namjenskom kreditu za kupnju vozila koje je tužitelj koristio za osobne potrebe, odnosno u privatne svrhe.

10. Spornim se ukazuje jesu li odredbe članka 2. Ugovora o kreditu i članka 3. Ugovora o kreditu protivne načelu savjesnosti i poštenja te pripada li tužitelju navodno preplaćeni iznos kamate preko ugovorene kamatne stope i iznos koji je on platio na ime "ulazne naknade". Nadalje, spornim se ukazuje je li tužiteljeva tražbina zastarjela te je li osnovan prigovor radi prijeboja koji je tužena istaknula na pripremnom ročištu održanom 8. siječnja 2025.

11. Odredbom članka 2. Ugovora o kreditu, koja nosi naziv kamatna stopa, ugovorena je redovna kamata koja iznosi 5,95% (pet zarez devedesetpet posto) godišnje te da je ista promjenjiva, u skladu s odlukom o kamatnim stopama Kreditora.

11.1. Iz sadržaja citiranog članka 2. Ugovora proizlazi pravo tužene, kao kreditora, da svojom jednostranom odlukom mijenja način obračuna kamata.

12. Po ocjeni ovog suda, navedeno nije u skladu s pravnom prirodom ugovornih obveznopравnih odnosa koji nastaju suglasnošću volja ugovornih stranaka pa je stoga u očitoj protivnosti s osnovnim načelom ravnopravnosti sudionika i to člankom 3. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 35/2005. i dr. – dalje: ZOO).

13. Neravnopravnost stranaka u njihovim pravima i obvezama proizlazi iz činjenice što tuženik kao kreditor može mijenjati ugovornu odredbu bez ikakvog obrazloženja i navođenja određenih i mjerljivih kriterija koji su uvjetovali neprimjenu jasne ugovorne odredbe, a to druga ugovorna strana mora prihvatiti.

14. Nadalje, prema članku 2. Ugovora o kreditu tuženik, kao banka, je ovlašten svojom jednostranom odlukom mijenjati visinu i način obračuna kamatne stope sukladno svojoj Odluci ili drugim aktom tuženika, a na tu jednostranu tužnikovu promjenu kamatne stope tužitelj, kao druga ugovorna stranka nikako nije mogla utjecati, što je protivno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu propisanog člankom 3. ZOO-a, ali i načelu savjesnosti i poštenja iz članka 4. ZOO-a jer omogućava tuženiku da jednostranom promjenom visine i načina obračuna kamatne stope bez ikakva obrazloženja i navođenja određenih i mjerljivih kriterija postupa na štetu tužitelja kao druge ugovorne stranke.

15. Jednako tako, upravo zato što ta ugovorna odredba omogućava tuženiku da svojim jednostranim povećanjem kamatne stope obveže tužitelja kao drugu ugovornu stranku na plaćanje višeg (većeg) iznosa ugovorene kamate od onog koji je odrediv člankom 2. Ugovora, ta ugovorna odredba je protivna i članku 10. stavku 3. ZOO-a koja propisuje da je tuženik kao sudionik u obveznom odnosu dužan u ostvarivanju svog prava suzdržati se od postupaka kojim bi se otežalo ispunjenje obveze drugog sudionika (tužitelja).

16. Sporna odredba članka 2. Ugovora o kreditu ništetna je i iz razloga što je protivna odredbi članka 269. stavka 2. te članaka 271. i 272. ZOO-a.

16.1. Naime, ugovaranjem promjene kamatne stope na način da je tuženik kao banka ovlašten jednostrano izvršiti promjenu visine i načina obračuna kamatne stope sukladno Odluci banke, bez navođenja niti jednog mjerljivog kriterija o kojem takva promjena visine i načina obračuna kamatne stope ovisi (i na što tužitelj kao druga ugovorna stranka nikako ne može utjecati), ima za posljedicu to da činidba nije određena niti odrediva u smislu navedene odredbe članka 269. stavka 2. i članka 272. stavka 1. ZOO-a. Upravo zbog navedenog, prema odredbi članka 271. ZOO-a takva činidba je nedopuštena, a što u dijelu izmjene ugovorne kamate ima za posljedicu ništetnost odredbe članka 8. Ugovora o kreditu prema članku 270. stavku 1., članku 322. stavku 1. i članku 324. ZOO-a.

17. Ističe se i kako obzirom da tužitelj ima status potrošača u smislu odredbe članka 3. ZZP/2007, jer ugovor o kreditu nije sklopljen u svrhu koja bi bila namijenjena njegovom zanimanju, poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti, nepoštenost ugovornih odredbi može se ocjenjivati i u okviru odredbi Zakona o zaštiti potrošača.

18. Prema odredbi članka 74. ZZP/2007 ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a posebno: odredbu o iznosu zajma, odredbu o godišnjoj kamatnoj stopi i pretpostavkama pod kojima se godišnja kamatna stopa može promijeniti, odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti, odredbu o realnim godišnjim kamatama na zajam (efektivnoj kamatnoj stopi), odredbu o pretpostavkama pod kojima realna godišnja kamata na zajam može biti promijenjena, odredbu o iznosu, broju i razdoblju ili datumu otplate pojedinih obroka zajma, odredbu o ukupnom trošku zajma, odredbu o obvezi i uvjetima štednje ili pologa novca, ako je to pretpostavka za odobrenje zajma, godišnji kamatnjak za zajam i kamatnjak za sredstva pologa ako je polog pretpostavka za odobrenje zajma, odredbu o sredstvima osiguranja plaćanja, odredbu o pretpostavkama i postupku raskida ugovora o zajmu. Stoga, predmetni ugovor predstavlja potrošački ugovor pa se može raspravljati o nepoštenosti njegovih odredbi s osnove Zakona o zaštiti potrošača.

19. Prema odredbi članka 96. stavka 1. ZZP/2007, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a sukladno odredbi članka 96. stavka 2. ZZP/2007 smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Nadalje, sukladno odredbi članka 102. stavka 1. ZZP/2007, nepoštena ugovorna odredba je ništava. Odredbom članka 96. stavkom 4. ZZP/2007 propisano je da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

20. Dakle, na tuženiku je teret dokazivanja da je s tužiteljem pojedinačno pregovarao o odredbi članka 2. Ugovora o kreditu kojom je ugovorena jednostrano promjenjiva kamatna stopa i to u skladu s važećim odlukama tužene. Međutim, tijekom ovog postupka tuženik to nije dokazao.

21. U svom iskazu (list 158-159 spisa) tužitelj je naveo kako je on kod tužene podignuo kredit radi kupovine osobnog vozila te da mu prilikom potpisivanja ugovora nisu objašnjavane same odredbe ugovora pa tako niti odredbe o kamatnoj stopi, odnosno na koji će se način mijenjati kamatna stopa, a ugovor ga je i već dočekaio unaprijed pripremljen, bez da je on mogao utjecati na same odredbe ugovora te je on isti mogao potpisati ili ne potpisati.

21.1. Cijeneći iskaz tužitelja sud je isti prihvatio u cijelosti. Iz njegova iskaza proizlazi da on prilikom sklapanja ugovora nije bio upoznat sa odredbama o kamatnoj stopi, odnosno na koji će se način kamatna stopa mijenjati.

22. Slijedom navedenog, ovaj sud zaključuje kako je u konkretnom slučaju, nepoštena, a time i nišetna odredba članka 2. predmetnog Ugovora o kreditu u dijelu u kojem je ugovoreno da je redovna kamata 5,95%, promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora.

23. Radi utvrđenja visine tužbenog zahtjeva sud je izveo dokaz financijskim vještačenjem po D&S d.o.o. Karlovac. Zadatak vještaka bio je utvrditi koliki je iznos tužitelj preplatio na ime razlike između iznosa redovnih kamata obračunatih po početnoj kamatnoj stopi ugovorenoj ugovorom o kreditu i iznosa kamata obračunatih prema odlukama banke o promijeni kamatnih stopa.

24. Provedenim vještačenjem utvrđeno je da je tužitelj, plaćajući rate kredita koje su se temeljile na nepoštenoj odnosno ništetnoj ugovornoj odredbi, preplatio svoju obvezu za iznos od 3.005,66 kn, odnosno 399,13 EUR, pri čemu je vještak iznose prikazao pojedinačno za svaki mjesec u utuženom razdoblju, navodeći točan datum uplate svakog pojedinog anuiteta.

24.1. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz vještaka ocjenjujući ga stručnim i objektivnim, jasnim i preciznim, a na koji stranke niti nisu imale prigovora. Vještak je nalaz i mišljenje dao u skladu i u okviru zadatka koji mu je postavio sud i prema pravnoj ocjeni spora koju je dao ovaj sud.

25. Predmet ovog spora je tužiteljev restitucijski zahtjev u smislu odredbe članka 323. ZOO-a prema kojoj svaka od stranaka može zahtijevati povrat onoga što je dala u ispunjenju ništetnog ugovora ili u ovom slučaju ništetne ugovorne odredbe.

26. Obzirom se radi o restitucijskom zahtjevu, ugovorne strane dužne su vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora.

27. Osim toga, prema članku 1111. ZOO-a kada dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti, ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi. Prema stavku 3. istog članka obveza vraćanja, odnosno nadoknade vrijednosti nastaje i kada se nešto primi s obzirom na osnovu koja se nije ostvarila ili koja je kasnije otpala. Nakon što je utvrđeno da su predmetne ugovorne odredbe ništetne, ima se uzeti da se osnova nikada nije ostvarila, budući se za ono što je ništetno uzima da nije ni nastalo. Ništetnost nastaje ex tunc, odnosno od samog zaključenja posla.

28. Prema članku 1115. ZOO-a kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

29. Tuženik je nepošteni stjecatelj jer je povrijedio kolektivne interese i prava potrošača koristeći u ugovorima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, čime je povrijedio odredbe tada važećeg ZZP/2007, te ZOO-a. Radi toga mora vratiti ne samo ono što je stekao na temelju ništetnih odredaba, već i platiti zateznu kamatu od dana stjecanja.

30. Neosnovan je tuženikov prigovor zastare.

30.1. Ističe se kako je Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske na sjednici održanoj 30. siječnja 2020. broj Su-IV-47/2020 izrazio stav i pravno shvaćanje da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u

slučaju zahtjeva iz čl. 323. st. 1. (ZOO/05) čl. 104. st. 1. (ZOO/91) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora.

30.2. Slijedom navedenog, zastara će početi teći tek po pravomoćnosti ove presude kojom je utvrđena ništetnost predmetne odredbe.

31. U odnosu na istaknuti prigovor radi prebijanja koji je tužena istaknula na pripremnom ročištu održanom 8. siječnja 2025. ističe se kako isti nije osnovan, odnosno ne postoji tuženikova tražbina istaknuta radi prebijanja.

31.1. Budući je prigovor izjavljen kao procesnopravni prigovor radi prebijanja, mjerodavne su odredbe članka 333. stavak 3. ZPP-a i članka 338. stavak 3. ZPP-a. Radi se o prigovoru kojim tuženik ističe postojanje svoje tražbine i zahtjeva od suda da presudom izvrši prijeboj uzajamnih tražbina. Dakle do prijeboja će doći tek odlukom suda time da se radi o nesamostalnom prigovoru koji je ovisan o istaknutom tužbenom zahtjevu jer će sud o njemu odlučiti samo ako meritorno odluči o tužbenom zahtjevu.

31.2. Obzirom je utvrđena ništetnost dijela odredbi ugovora o kamatnoj stopi, tuženik ističe prigovor radi prijeboja s osnova razlike koja je nastala u periodima kada je kamatna stopa bila niža od one početno ugovorene (5,95%), time da se tuženik nije izričito izjasnio da li tražbinu istaknutu radi prebijanja temelji na stjecanju bez osnove ili na naknadi štete, ali dakle u svakom slučaju iz činjeničnih navoda tuženika u postupku proizlazi i zaključuje se da prigovor prijeboja temelji na ništetnosti dijela odredbi ugovora o kamatnoj stopi.

31.3. Radi se o djelomičnoj ništetnosti odredaba ugovora (čl. 324. ZOO), time da u smislu čl. 323. ZOO-a u slučaju ništetnosti ugovora (ovdje djelomične ništetnosti) svaka ugovora strana je dužna vratiti drugoj ono što je primila na temelju takvog ugovora.

31.4. U konkretnom slučaju plaćanjem anuiteta kredita u periodu dok je kamatna stopa bila niža od početno ugovorene, tužitelj nije ništa primio niti je stekao bez osnove u smislu odredbe iz članka 1111. stavka 1. u svezi sa stavkom 3. ZOO-a, jer je uplatu primio tuženik, pa stoga ne postoji niti obveza tužitelja na vraćanje nečeg što nije primio, a time ne postoji niti konkretna tražbina tuženika po osnovi (djelomične) ništetnosti odredbe ugovora.

31.5. Nadalje ne postoji niti konkretna tražbina tuženika s osnova naknade štete.

31.6. Naime, člankom 323. stavkom 2. ZOO-a propisano je da je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ugovora odgovoran za štetu suugovaratelju koji trpi zbog ništetnosti ako ovaj nije znao ili morao znati za uzrok ništetnosti.

31.7. U konkretnoj situaciji tuženik je taj koji je kriv za sklapanje ugovora jer prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora tuženik kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti. Krivnja za ništetnost ugovorne odredbe je na strani tuženika, a nije kriv tužitelj pa stoga tužitelj niti ne može biti

odgovoran za štetu te tuženik kao ugovaratelj koji je kriv za štetu, ne može osnovano potraživati štetu, a u smislu citirane odredbe.

31.8. Zaključno, ističe se da osim što je tuženik istaknuo prigovor radi prebijanja na pripremnom ročištu, isti kasnije nije specificirao iznos za koji tvrdi da bi mu eventualno pripadao te koji bi sud trebao prebiti sa tražbinom tužitelja.

32. Slijedom navedenog, valjalo je usvojiti tužbeni zahtjev tužitelja specificiran podneskom od 25. veljače 2025. i odlučiti kao u točki I. i III. izreke presude te utvrditi da ne postoji tražbina tužene istaknuta radi prebijanja prema tužitelju i odlučiti kao u točki VI. izreke presude.

33. U ovom postupku, tužitelj je tražio od suda da utvrdi da je ništetna i bez pravnog učinka nepoštena odredba predmetnog ugovora i to članak 3. Ugovora o kreditu kojom je ugovoreno da se naknada, 3,30% (tri zarez trideset posto) od iznosa kredita, jednokratna, naplaćuje prilikom prvog korištenja kredita, kao i trošak upisa prijenosa prava vlasništva na vozilu kod nadležnog tijela.

34. Nije sporno da su tužitelj, kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor sklopili namjenski ugovor o kreditu, broj ugovora 148-50-4549169 dana 29. studenog 2007. za kupnju motornog vozila, kojim je tužena odobrila tužitelju kredit u iznosu od 49.896,59 kn, uz rok otplate od 60 mjeseci. Nadalje, nije sporno niti da je u članku 3. predmetnog ugovora ugovoreno da je tužitelj dužan platiti naknadu i da se naknada, 3,30% (tri zarez trideset posto) od iznosa kredita, jednokratna, naplaćuje prilikom prvog korištenja kredita, kao i trošak upisa prijenosa prava vlasništva na vozilu kod nadležnog tijela.

35. Uvidom u potvrdu banke (list 22 spisa), a koju je tužena izdala 10. veljače 2021., sud je utvrdio da je predmetnu naknadu za obradu dokumentacije sukladno članku 3. Ugovora o kreditu tužena naplatila od tužitelja 5. prosinca 2007. u iznosu od 1.646,59 kn / 218,54 EUR.

36. U svom iskazu (list 158-159 spisa) tužitelj navodi kako je on kod tužene podignuo kredit radi kupovine osobnog vozila te da mu prilikom potpisivanja ugovora nisu objašnjavane same odredbe ugovora pa tako niti odredbe o ulaznoj naknadi niti on zna čemu služi ta naknada i što je sa time plaćeno. Navodi kako ga je dočekao unaprijed pripremljen ugovor, bez da je on mogao utjecati na same odredbe ugovora te je on isti mogao potpisati ili ne potpisati.

36.1. Cijeneći iskaz tužitelja sud je isti prihvatio u cijelosti. Iz njegova iskaza proizlazi da on prilikom sklapanja ugovora nije bio upoznat sa odredbama o naknadi za obradu kredita, a isti nije bio upoznat niti sa visinom navedene naknade.

37. Tužitelj ima status potrošača u smislu odredbe članka 3. ZZP/2007 obzirom ugovor o kreditu nije sklopljen u svrhu koja bi bila namijenjena njegovoj poslovnoj djelatnosti niti obavljanju djelatnosti slobodnog zanimanja. Radilo se o namjenskom kreditu za kupnju vozila koje je tužitelj koristio za osobne potrebe, odnosno u privatne svrhe.

38. Prema odredbi članka 74. ZZP/2007 ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a posebno: odredbu o iznosu zajma, odredbu o godišnjoj kamatnoj stopi i pretpostavkama pod kojima se godišnja kamatna stopa može promijeniti, odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti, odredbu o realnim godišnjim kamatama na zajam (efektivnoj kamatnoj stopi), odredbu o pretpostavkama pod kojima realna godišnja kamata na zajam može biti promijenjena, odredbu o iznosu, broju i razdoblju ili datumu otplate pojedinih obroka zajma, odredbu o ukupnom trošku zajma, odredbu o obvezi i uvjetima štednje ili pologa novca, ako je to pretpostavka za odobrenje zajma, godišnji kamatnjak za zajam i kamatnjak za sredstva pologa ako je polog pretpostavka za odobrenje zajma, odredbu o sredstvima osiguranja plaćanja, odredbu o pretpostavkama i postupku raskida ugovora o zajmu. Stoga, predmetni ugovor predstavlja potrošački ugovor pa se može raspravljati o nepoštenosti njegovih odredbi s osnove Zakona o zaštiti potrošača.

39. Prema odredbi članka 96. stavka 1. ZZP/2007, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a sukladno odredbi članka 96. stavka 2. ZZP/2007 smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Nadalje, sukladno odredbi članka 102. stavka 1. ZZP/2007, nepoštena ugovorna odredba je ništava. Odredbom članka 96. stavkom 4. ZZP/2007 propisano je da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

40. Dakle, na tuženiku je teret dokazivanja da je s tužiteljem pojedinačno pregovarao o naknadi za obradu kredita i visini te naknade. Međutim, tijekom ovog postupka tuženik to nije dokazao, već iz predmetne odredbe Ugovora o kreditu proizlazi da se radi o standardnoj stipulaciji ugovora koja sadrži odredbu prema kojoj se tužitelj obvezuje platiti određene naknade za koje nije navedeno što one obuhvaćaju, a iz same potvrde tužene (list 22 spisa), utvrđeno je da je tužena od tužitelja naplatila naknadu za obradu dokumentacije sukladno članku 3. Ugovora o kreditu 10. veljače 2021. u iznosu od 1.646,59 kn / 218,54 EUR. Iz iskaza tužitelja također proizlazi da se nije pregovaralo o uvjetima kredita.

41. Dakle, predmetni ugovor o kreditu sklopljen je bez pojedinačnog pregovaranja o ugovornim odredbama, zbog čega je tužitelj kao potrošač doveden u neravnopravan položaj u odnosu na banku, a odredbom članka 3. ugovora o kreditu nije precizno označeno na što se naknada odnosi, što je uzrokovalo neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača obzirom je morao platiti naknadu za obradu kreditnog zahtjeva.

42. Obzirom tijekom postupka nije utvrđeno da su tužitelju prilikom zaključenja ugovora o kreditu od strane tuženika pojašnjeni razlozi ugovaranja navedenih naknada, kao niti na što se točno odnose, niti je tužitelju kao potrošaču bilo omogućeno da pristane na takve odredbe, to su takve jednostrano određene ugovorne odredbe protivne načelu savjesnosti i poštenja iz odredbe članka 4. ZOO-a.

43. Naime, odredbom članka 4. ZOO-a propisano je da u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici su dužni pridržavati se načela savjesnosti i poštenja.

44. Načelo savjesnosti i poštenja općenito znači da su sudionici obveznih odnosa dužni međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obje ugovorne strane, vodeći pri tome računa o smislu i svrsi obveznog odnosa. Konkretno, kao mjerilo ponašanja procjenjuje se kako bi se ponašao prosječan čovjek ili prosječan potrošač, s jedne strane, odnosno, uredan i savjestan gospodarstvenik ili dobar domaćin s druge strane.

45. O ugovornim odredbama pa tako i o odredbi o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva ne samo da se nije pojedinačno pregovaralo, već su odredbe bile unaprijed formulirane od strane tuženika te tužitelj nije imao utjecaja na njihov sadržaj.

46. Sukladno odredbi članka 295. ZOO-a sud je ocijenio predmetni ugovor formularnim (tipskim) jer sadržava opće uvjete ugovora, odnosno radi se o takvim ugovornim odredbama koje su sastavljene za veći broj ugovora koji jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formalnom (tipskom) ugovoru bilo da se na njih ugovor poziva pa opći uvjeti ugovora dopunjuju posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru i u pravilu obvezuju kao i ova.

47. Stoga se radi o odredbama koje su nepoštene u smislu odredbe članka 96. stavak 1. ZZP/2007 obzirom tuženik nije dokazao da se o predmetnoj ugovornoj odredbi pojedinačno uopće pregovaralo što je dužan dokazati u smislu odredbe članka 96. stavka 4. ZZP/2007, kao i da je ta odredba iako jasno i uočljiva bila unaprijed formulirana od strane banke, jer na nju tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja, jer ona suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (neovisno o visini iznosa naknade). (Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev-673/2023 od 13. veljače 2024.)

48. Takav je stav i prakse Europskog suda koji u Odluci Europskog suda u spojenim predmetima C-224/19 i C-259/19 gdje je sud rješavajući postavljena prethodna pitanja presudio kako je ugovorna odredba kojom se nalaže potrošaču plaćanje naknade za odobrenje kredita (ulazna naknada) nepoštena i ništetna ako banka ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i troškovima.

49. Slijedom navedenog, ovaj sud je ocijenio ništetnom predmetnu ugovornu odredbu o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva te je odlučio kao u točki II. izreke presude.

50. Obzirom je nesporno utvrđeno da je predmetnu naknadu za obradu kredita tuženik naplatio od tužitelja 5. prosinca 2007. u iznosu od 1.646,59 kn to je tužitelju dosuđen zatraženi iznos od 218,54 EUR/1.646,59 kn sa zateznom kamatom tekućom od dana plaćanja iznosa, odnosno od 5. prosinca 2007. pa do isplate.

51. Prema odredbi članka 1111. ZOO-a kada dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti, ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi. Prema stavku

3. istog članka obveza vraćanja, odnosno nadoknade vrijednosti nastaje i kada se nešto primi s obzirom na osnovu koja se nije ostvarila ili koja je kasnije otpala.

51.1. Nakon što je utvrđeno da su predmetne ugovorne odredbe ništetne, ima se uzeti da se osnova nikada nije ostvarila, budući se za ono što je ništetno uzima da nije ni nastalo. Ništetnost nastaje ex tunc, od samog zaključenja posla. Prema članku 1115. ZOO-a kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

52. Protivno tvrdnjama tuženika, nije nastupila zastara potraživanja tužitelja obzirom je ništetnost utvrđena ovom odlukom, dakle zastara restitucijskog zahtjeva nije još niti počela teći.

52.1. Ističe se i kako je Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske na sjednici održanoj 30. siječnja 2020. broj Su-IV-47/2020 izrazio stav i pravno shvaćanje da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz čl. 323. st. 1. (ZOO/05) čl. 104. st. 1. (ZOO/91) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora.

53. Slijedom navedenog, sud je odlučio kao u točki IV. izreke presude.

54. Trošak tužitelja sastoji se od troškova zastupanja po punomoćniku odvjetniku i to za sastav tužbe u iznosu od 100,00 EUR, sukladno Tbr. 7. t. 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine", broj: 138/2023. – dalje: Tarife/23), za sastav podnesaka od 17. svibnja 2021. i 25. veljače 2025. u iznosu od 100,00 EUR za svaki, sukladno Tbr. 8. t. 1. Tarife/23, za zastupanje na ročištima od 4. listopada 2022., 8. siječnja 2025. i 20. srpnja 2026. u iznosu od 100,00 EUR za svako, sukladno Tbr. 9. t. 1. Tarife/23 te za zastupanje na ročištu za objavu presude u iznosu od 50,00 EUR, sukladno Tbr. 9. t. 3. Tarife/23, a koji trošak valja uvećati za PDV po stopi od 25% u iznosu od 162,50 EUR. Tužitelju je nadalje priznat trošak plaćene sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 13,28 EUR (potvrda o uplati – list 24 spisa), trošak plaćenog predujma za financijskog vještaka u iznosu od 225,00 EUR (potvrda o uplati – list 144 spisa) te trošak sudske pristojbe na presudu u iznosu od 60,00 EUR, pa ukupni trošak ovog parničnog postupka iznosi 1.110,78 EUR, a na koji trošak je tužitelju dosuđena pripadajuća zatezna kamata koja teče od dana donošenja prvostupanjske presude i to od 21. srpnja 2026. pa do isplate, slijedom čega je na temelju odredbe članka 154. stavka 1. ZPP-a odlučeno kao u točki V. izreke presude.

55. Slijedom svega navedenog odlučeno je kao u izreci ove presude i rješenja.

U Karlovcu 21. srpnja 2026.

Sudac: Zrinka Ban

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove odluke nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana dostave prijepisa presude koji se stranci koja je pristupila na ročište za objavu presude uručuje i time se dostava smatra izvršenom (čl. 335. st. 8 ZPP).

Za stranku koja nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onog dana kada je održano ročište za objavu presude (čl. 335 st. 9. ZPP). Ovjereni prijepis presude stranka može preuzeti u sudskoj zgradi.

U slučaju iz čl. 335. st. 9. ZPP-a sud će istaknuti presudu na internetskoj stranici e-oglasna ploča sudova gdje presuda mora biti istaknuta 8 dana, računajući od dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje.

Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje sud će presudu dostaviti prema odredbama ZPP-a o dostavi pismena te joj rok za izjavljivanje žalbe teče od dana dostave presude (čl. 335. st. 11. ZPP).

Žalba se putem ovog suda podnosi županijskom sudu, pisanim putem u dovoljnom broju primjeraka za sud i protivnu stranu.

Dostavljeno:

1. Irena Blauhorn, odvjetnica u Karlovcu
2. Branimir Iveković, odvjetnik u Zagrebu

Broj zapisa: **9-3088b-07d64**

Kontrolni broj: **07639-fffe9-6d976**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Karlovcu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.